

Poznań, 24.04.2026 r.

Prof. UAM dr hab. Włodzimierz Głodowski
Zakład Postępowania Cywilnego
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
W Poznaniu

RENCENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ
„Status cesjonariusza w postępowaniu restrukturyzacyjnym”
przygotowanej przez Pana mgr Norberta Forsztęę

I. Ocena tematu, tytułu i celu pracy

Recenzowana praca doktorska jest poświęcona, zgodnie z brzmieniem jej tytułu „Status cesjonariusza w postępowaniu restrukturyzacyjnym” problematyce pozycji prawnej cesjonariusza w związku z prowadzonymi postępowaniami restrukturyzacyjnymi.

Nie budzi wątpliwości, że wybór tematu pracy dokonany przez Doktoranta zasługuje na jednoznaczną akceptację. Status prawny cesjonariusza jest wciąż przedmiotem rozważań prowadzonych w doktrynie krajowej i zagranicznej z uwagi na rosnące potrzeby wynikające z praktyki, a określenie zakresu uprawnień materialnoprawnych i procesowych cesjonariusza w postępowaniach restrukturyzacyjnych stanowi zagadnienie bardzo istotne, i to nie tylko z teoretycznego, ale i praktycznego punktu widzenia. Znaczenie podjętego tematu oprócz doniosłości teoretycznej ma także istotne znaczenie praktyczne. Cesje wierzytelności występują przecież powszechnie w obrocie gospodarczym, a brak jasności co do statusu cesjonariusza w ramach postępowań restrukturyzacyjnych wpływa ujemnie na te postępowania. Z kolei ustalony precyzyjnie status cesjonariusza w przypadku wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego wpływa dodatnio na stabilność rynku wierzytelności.

Pozytywnie należy ocenić wybór tematyki której poświęcona została praca doktorska, i to nie tylko ze względu na konieczność rozstrzygnięcia szeregu wątpliwości natury doktrynalnej, ale również ze względu na brak w tej materii kompleksowego

opracowania w literaturze przedmiotu. Autor wybrał zatem na temat swojej pracy doktorskiej zagadnienie ważne z punktu widzenia nauki oraz praktyki, a jednocześnie wymagające monograficznego opracowania.

Zaznaczyć należy dużą złożoność podjętego tematu wynikającą także z jego interdyscyplinarności. Analiza problematyki statusu cesjonariusza w postępowaniu restrukturyzacyjnym wymaga bowiem jednoczesnego uwzględnienia powiązanych ze sobą unormowań prawa procesowego i prawa materialnego. Uregulowania te zawarte z kolei są w prawie restrukturyzacyjnym, prawie upadłościowym oraz prawie cywilnym.

Autor dokonał zatem oceny pozycji prawnej cesjonariusza w zależności pod rodzaju postępowania restrukturyzacyjnego, etapu przebiegu takiego postępowania oraz uwzględnienia momentu w którym doszło do przeniesienia wierzytelności w drodze przelewu. Analiza ta umożliwiła z kolei dokonanie oceny istniejących rozwiązań i przedstawienie propozycji ewentualnych zmian w ustawach Prawo restrukturyzacyjne oraz Prawo upadłościowe dla stworzenia mechanizmów prawnych, pozwalających lepsze na pogodzenie interesów uczestników dokonywanego przelewu z uregulowaniem przeprowadzania restrukturyzacji zobowiązań dłużnika.

Autor zatytułował swoją rozprawę „Status cesjonariusza w postępowaniu restrukturyzacyjnym” i praca ta dotyczy określonej w tytule problematyki a zatem tytuł recenzowanej pracy doktorskiej jest zasadniczo prawidłowy. Jednakże z uwagi na to, że w recenzowanej pracy analiza statusu cesjonariusza dokonywana jest w ramach aż sześciu postępowań co do ich charakteru restrukturyzacyjnych/układowych (cztery uregulowane w Prawie restrukturyzacyjnym oraz dwie w Prawie upadłościowym), należy uznać, że tytuł ten powinien brzmieć „Status cesjonariusza w postępowaniach restrukturyzacyjnych”. Staje się on przez to bardziej precyzyjny i bardziej czytelny, w szczególności z punktu widzenia czytelnika nieobeznanego szerzej z prawem insolwencyjnym.

Oceniam zatem, że Autor dokonał trafnego wyboru tematu swojej pracy doktorskiej, a tytuł pracy zasadniczo odzwierciedla analizowany w recenzowanej pracy zakres zagadnień.

II. Struktura recenzowanej rozprawy doktorskiej

Układ pracy jest w pełni prawidłowy. Recenzowana rozprawa doktorska obejmująca łącznie 404 strony została podzielona przez Autora na 5 rozdziałów, t. j.:

Rozdział I - Teoretyczne podstawy instytucji przelewu wierzytelności

Rozdział II - Wprowadzenie do prawa restrukturyzacyjnego

Rozdział III - Skutki przelewu na etapie inicjalnym postępowania restrukturyzacyjnego
Rozdział IV - Skutki przelewu na etapie zasadniczym postępowania restrukturyzacyjnego
Rozdział V - Skutki przelewu na etapie wykonawczym postępowania restrukturyzacyjnego

Rozważania te poprzedzone zostały „Wprowadzeniem”, a zakończone „Podsumowaniem” podzielonym na weryfikację tez badawczych oraz określenie postulatów *de lege ferenda*.

Zaproponowany przez Autora sposób prezentacji tytułowego zagadnienia jest prawidłowy z logicznego punktu widzenia. Plan pracy jest konsekwentny i spójny, obejmuje całość materii, którą Autor powinien zaprezentować. Zaaprobować należy także przyjętą liczbę rozdziałów, która wydaje się być wystarczająca oraz dokonany przez Autora wewnętrzny podział poszczególnych rozdziałów na mniejsze jednostki redakcyjne. Nie znajdują także podstaw do formułowania uwag krytycznych co do poziomu szczegółowości poszczególnych wątków ujętych w kolejnych jednostkach redakcyjnych pracy.

Prawidłowa jest również chronologia przedstawianych w pracy rozważań. Autor słusznie rozpoczyna od przedstawienia instytucji przelewu wierzytelności jako instytucji prawa cywilnego a następnie dokonuje wprowadzenia do prawa restrukturyzacyjnego. Oba te rozdziały dają podstawy do dokonywania dalszych właściwych rozważań w trzech następnych rozdziałach, w których kolejno analizowane są skutki przelewu w ramach poszczególnych trzech etapów postępowania restrukturyzacyjnego tj. etapie inicjalnym, zasadniczym i wykonawczym.

W tych trzech ostatnich rozdziałach Autor słusznie umieścił po podrozdziale poświęconym pozycji cesjonariusza w danym etapie postępowania restrukturyzacyjnego w wybranych zagranicznych systemach prawnych – prawie niemieckim, włoskim i litewskim.

Zabiegiem który należy ocenić bardzo pozytywnie jest zamieszczenie na końcu każdego rozdziału odrębnego podrozdziału – Podsumowania. Taki zabieg dobrze służy poczynieniu podsumowaniu omawianych w danym rozdziale zagadnień i wskazania dokonanych ustaleń a w tym zamieszczeniu wykazu najistotniejszych tez przyjętych oraz sformułowanych w tym rozdziale.

Podsumowując tę część recenzji stwierdzić zatem należy, że struktura recenzowanej pracy Pana mgr Norberta Forsztegi jest w pełni prawidłowa i zasługuje na pozytywną ocenę.

III. Ocena warstwy merytorycznej pracy

Celem recenzowanej pracy jest określenie statusu cesjonariusza wierzytelności

podlegającej restrukturyzacji przy uwzględnieniu rodzaju postępowania restrukturyzacyjnego, etapu tego postępowania oraz momentu w którym doszło do przeniesienia wierzytelności w drodze przelewu.

Oceniam, że Autor osiągnął założony cel badawczy. Recenzowana praca napisana jest na merytorycznie bardzo dobrym poziomie. Wykazał się przy tym bardzo dobrą orientacją w opisywanej tematyce, a także intelektualną sprawnością w ocenie istniejącego stanu prawnego, jak i ustalaniu tez pracy oraz kreowaniu wniosków *de lege ferenda*. We Wstępie Autor prawidłowo określił 12 hipotez badawczych których finalne przyjęcie lub odrzucenie nastąpiło w wyniku rozważań przeprowadzonych dalej w treści recenzowanej pracy.

Rozdział pierwszy – Teoretyczne podstawy instytucji przelewu wierzytelności. Autor dokonał tutaj przeglądu podstawowych cech instytucji przelewu wierzytelności, uwzględniając zarówno ogólne cechy wynikające z Kodeksu cywilnego jak również specyficzne rozwiązania przewidziane przez Prawo restrukturyzacyjne oraz Prawo upadłościowe. Rozważania te zapewniły Doktorantowi podbudowę do prowadzenia dalszych analiz zagadnień związanych z pozycją cesjonariusza w toku postępowania restrukturyzacyjnego oraz zapewniły większą spójność i przejrzystość tych rozważań. Interesująco przedstawione zostało ujęcie przelewu w porównywanych w pracy systemach prawnych.

Rozdział drugi – Wprowadzenie do prawa restrukturyzacyjnego. Dotyczy on z kolei przybliżenia problematyki postępowań restrukturyzacyjnych. Dokonano tutaj ciekawego wyjaśnienia istoty, funkcji oraz celów stawianych procedurom restrukturyzacyjnym/układowym. Przede wszystkim jednak (co należy wysoko ocenić) dokonano modelowego podziału postępowań restrukturyzacyjnych na postępowanie inicjalne (wstępne), zasadnicze (właściwe) oraz wykonawcze. Umożliwiło to w dalszym ciągu recenzowanej pracy na sprawną analizę statusu prawnego cesjonariusza dokonywaną w poszczególnych etapach w ramach różniących się przecież między sobą postępowań restrukturyzacyjnych.

Autor prawidłowo określił i przedstawił 6 rodzajów postępowań restrukturyzacyjnych/układowych zawartych w Prawie restrukturyzacyjnym i Prawie układowym będących przedmiotem analizy w recenzowanej pracy oraz słusznie nie zaliczył do tego kręgu i pominął w dalszych rozważaniach postępowanie obejmujące przygotowaną likwidację (tzw. *pre-pack*).

W Rozdziale trzecim – Skutki przelewu na etapie inicjalnym postępowania restrukturyzacyjnego. Autor w tym rozdziale przeszedł już do właściwych rozważań o statusie cesjonariusza, tutaj na etapie wstępnym obejmującym okres pomiędzy czynnością wszczynającą daną procedurę restrukturyzacyjną a jej formalnym otwarciem, rozumianym

jako przejście do właściwych czynności skierowanych już na zawarcie układu. Podjął udaną próbę wyjaśnienia jak kształtuje się pozycja prawna cesjonariusza, który w drodze przelewu nabył wierzytelność względem dłużnika, wobec którego ma zostać lub już zostało zainicjowane jedno z postępowań restrukturyzacyjnych, gdy nie weszło on jeszcze w fazę zasadnicza postępowania restrukturyzacyjnego.

Doktorant sprawnie przeanalizował bazowe zagadnienie na tym etapie, to jest problematykę legitymacji czynnej wierzyciela do złożenia wniosku inicjującego postępowanie, co różnie wygląda w poszczególnych postępowaniach restrukturyzacyjnych. Interesująco przedstawił także problematykę uprawnienia cesjonariusza do wpływu na wybór kandydata na doradcę restrukturyzacyjnego mającego pełnić funkcję pozasądowego organu w ramach inicjowanego postępowania restrukturyzacyjnego.

W Rozdziale czwartym – Skutki przelewu na etapie zasadniczym postępowania restrukturyzacyjnego upadłościowym. Doktorant przeanalizował pozycję cesjonariusza w tym najbardziej z reguły rozbudowanym etapie postępowania restrukturyzacyjnego. Wielość poruszanych w tym rozdziale zagadnień powoduje zresztą, że jest to najdłuższy rozdział recenzowanej pracy.

Dla usprawnienia przeprowadzanych rozważań Autor słusznie nie omawiał kolejno tego etapu w poszczególnych postępowaniach restrukturyzacyjnych, lecz wyodrębnił szereg instytucji prawnych charakterystycznych dla etapu zasadniczego postępowania restrukturyzacyjnego a następnie przeanalizował każdą z nich z punktu widzenia cesjonariusza. Zasadniczo jest to zatem omówienie zbiorcze dla danej instytucji z jednoczesnym odnotowaniem ewentualnych odmienności charakterystycznych dla poszczególnych postępowań. Autor interesująco określił zakres instrumentów z których cesjonariusz może korzystać na etapie zasadniczym oraz dokonał oceny czy i w jaki sposób przelew wierzytelności w tym etapie rzutuje na zakres uprawnień cesjonariusza a tym samym wpływa na ostateczny kształt przyjmowanego układu.

W ostatnim rozdziale piątym – Skutki przelewu na etapie wykonawczym postępowania restrukturyzacyjnego przeanalizowano status cesjonariusza w tym ostatnim etapie postępowania restrukturyzacyjnego. Etap ten rozpoczyna się z chwilą uprawomocnienia się postanowienia sądu o zatwierdzeniu przyjętego układu. Nie występuje on zatem gdy układu nie przyjęto lub przyjęty układ nie został zatwierdzony przez sąd.

Autor słusznie w rozważaniach prowadzonych w tym rozdziale skoncentrował się na:

- Ustaleniu skutków przelewu wierzytelności dla możliwości oraz sposobu dochodzenia przez cesjonariusza nabytej wierzytelności;
- Uprawnieniach cesjonariusza na wypadek takich zmian w sytuacji gospodarczej dłużnika, które uzasadniają wdrożenie procedury zmiany układu - legitymacja cesjonariusza

do wszczęcia postępowania o zmianę układu oraz jego prawo głosu nad zmodyfikowaną treścią układu;

- Analizie przesłanek i dopuszczalności inicjatywy cesjonariusza nakierowanej na uchylene układu a także skutków unicestwienia mocy obowiązującej układu dla praw nabytych przez cesjonariusza wskutek uprzednio zawartej umowy przelewu.

Efektom tych działań Autora nastąpiło skuteczne określenie statusu cesjonariusza na tych trzech płaszczyznach

Na końcu pracy w **Podsumowaniu** Autor dokonał trafnej oceny udowodnienia postawionych dwóch zasadniczych tez badawczych w oparciu o szczegółową weryfikację 12 hipotez badawczych określonych we Wstępie. Interesująco również sformułował postulat *de lege ferenda* w odniesieniu do Prawa upadłościowego (skreślenie art. 197) i Prawa Restrukturyzacyjnego (skreślenie art. 109). Przepisy te stanowią obowiązujące obecnie ograniczenia uprawnień nabywcy wierzytelności, w sytuacji, gdy przelew nastąpił po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego. Autor ocenił krytycznie te uregulowania uznając, że takie obostrzenia nie są niezbędne dla skutecznej ochrony interesów ogółu wierzycieli a co najistotniejsze nie wspierają one realizacji zasadniczego celu postępowań restrukturyzacyjnych. Pogląd Autora w tym zakresie jest przez niego oczywiście poprawnie uzasadniony, jednak dosyć daleko idący.

Zgłosić także trzeba szereg zastrzeżeń do recenzowanej pracy, choć nie są to błędy merytorycznie bardzo istotne, a częściowo sprawiają wręcz wrażenie przejęzyczeń.

Na s. 34 określenie „odnosi się do problematyki prawa restrukturyzacyjnego” powinno brzmieć: „odnosi się do problematyki postępowania restrukturyzacyjnego” W przeciwnym przypadku należałoby przyjąć, że rozważania Rozdziału II nie obejmują dwóch postępowań restrukturyzacyjnych ujętych w Prawie upadłościowym.

Również na s. 34 znajduje się fragment którego końca nie rozumiem – „...wyjaśnienie istoty, funkcji oraz celów stawianych procedurom nakierowanym na zawarcie układu dłużnika z wierzycielami, jak również ich relacji względem prawa upadłościowego.”

Omawiając cywilistycznie zakres odpowiedzialności cedenta względem cesjonariusza Autor słusznie w oparciu o art. 516 zd 2 KC przyjął możliwość umownego rozszerzenia określenia zakresu odpowiedzialności cedenta za wypłacalność dłużnika (klauszula *del credere*). Jednak w dalszych rozważaniach nie podjął tego zagadnienia w ramach postępowań restrukturyzacyjnych, w szczególności analizy przypadku gdy wierzytelność będąca przedmiotem cesji zostanie w takiej sytuacji częściowo umorzona przez zawarty układ.

Na s. 177 znajduje się fragment „...zasadą postępowań restrukturyzacyjnych jest ich skargowy charakter, ...”. Sformułowanie to jest błędne, gdyż charakter tych postępowań jest wnioskowy a nie skargowy.

Podsumowując aspekt poziomu merytorycznego recenzowanej pracy stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska jest bardzo prawidłowa od strony merytorycznej oraz nie zawiera istotnych błędów i usterek merytorycznych. Zauważalny jest szeroki zakres omawianych zagadnień oraz bardzo dobry poziom rozważań naukowych zawartych w recenzowanej rozprawie.

IV. Ocena metodologii, języka i wymogów formalnych pracy naukowej.

W mojej ocenie przyjęte metody badawcze stosowane w recenzowanej pracy są zasadne. Dominujące znaczenie w recenzowanej pracy ma metoda formalno - dogmatyczna, którą Autor posługuje się w sposób umiętny. Nadto wykorzystana została pomocniczo metoda prawno porównawcza oraz w zakresie wspierającym również historycznoprawna.

Metoda prawno porównawcza (komparatystyczna) użyta została przez Doktoranta w zakresie uzupełnienia wywodów dokonanych metodą formalno – dogmatyczną przez odwołania do obcych porządków prawnych w zakresie wybranych zagadnień. Należy ocenić pozytywnie wybór Doktoranta analizowanych systemów prawnych. Analizie poddano regulacje Niemiec (jako reprezentanta Europy Zachodniej), Włoch (jako przykładu rozwiązań południowoeuropejskich) i Litwy (jako systemu z regionu Europy Wschodniej).

Wywód naukowy w pracy prowadzony jest na bardzo dobrym poziomie. Argumenty Autora są logiczne i przekonujące, a przyjęte zasadnicze wnioski - słuszne. Doktorant konsekwentnie buduje własne tezy. Recenzowana rozprawa zawiera pełne omówienie prezentowanego zagadnienia.

Przechodząc do charakterystyki strony warsztatowej pracy, stwierdzić należy, że recenzowana praca napisana jest płynnym i komunikatywnym językiem. Autor potrafi jasno przedstawić swoje stanowisko, a także precyzyjnie sformułować wnioski.

Podkreślić należy szeroki zakres użytych w recenzowanej pracy pozycji literaturowych – ponad 300 pozycji. W szerokim zakresie Autor wykorzystał także orzecznictwo sądowe – ponad 100 orzeczeń.

Ocena tego aspektu pracy, tj. metodologii, języka i wymogów formalnych pracy naukowej jest zatem również jak najbardziej pozytywna.

V. Wnioski recenzji

Podsumowując, recenzowana praca doktorska opracowana przez Pana mgr Norberta Forsztęgę została przygotowana na bardzo dobrym poziomie.

Uznać należy, że podjęty przez niego temat został przedstawiony w sposób kompleksowy, a jednocześnie pogłębiony. Przedstawione przez Doktoranta cele zostały osiągnięte, a zastosowane metody badawcze okazały się adekwatne do podjętej tematyki, jak też wykazały ugruntowaną wiedzę Doktoranta. Wnioski jakie wyprowadza Doktorant są słuszne i przyczyniają się do istotnego powiększenia dorobku doktryny w tej materii. Opracowanie stanowi znaczące przedstawienie problematyki statusu cesjonariusza w postępowaniu restrukturyzacyjnym w nauce polskiej. Ocena pracy jest zatem jednoznacznie bardzo pozytywna.

Zawarte w recenzji sugestie, spostrzeżenia jak również uwagi krytyczne, będące często formą wyrażenia mojego subiektywnego punktu widzenia, nie zmieniają mojego przedstawionego stanowiska bardzo pozytywnej oceny kompetencji i wiedzy Doktoranta, który przedstawił interesującą, spójną i przydatną w praktyce rozprawę doktorską

Recenzowana praca doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i pozwala na stwierdzenie, że Doktorant posiada zarówno ogólną wiedzę teoretyczną w dyscyplinie nauki prawne, jak i umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej

W konsekwencji należy uznać, że opracowana przez Pana mgr Norberta Forsztęgę rozprawa doktorska pt. „Status cesjonariusza w postępowaniu restrukturyzacyjnym” napisana pod naukowym kierownictwem promotora – prof. Uła dr hab. Anny Hrycaj z całą pewnością może stanowić podstawę do nadania stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

W związku z tym oświadczam, że przedłożona mi do recenzji rozprawa doktorska Pana mgr Norberta Forsztęgę rozprawa doktorska pt. „Status cesjonariusza w postępowaniu restrukturyzacyjnym” spełnia wszystkie wymagania przewidziane dla rozpraw doktorskich, określone w art. 187 ust 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1571 ze zm.). Stwierdzam zatem, że recenzowana praca doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną Doktoranta w dyscyplinie nauki prawne oraz jego umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej a przedmiotem recenzowanej pracy

doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. Praca ta może być zatem podstawą nadania Doktorantowi stopnia doktora w dyscyplinie nauki prawne (dziedzina nauki społeczne). Wobec powyższego wnioskuję o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów postępowania w niniejszym przewodzie doktorskim.

Jednocześnie doceniając jakość recenzowanej pracy wnoszę o wyróżnienie tej pracy doktorskiej.

Uzasadnienie wniosku o wyróżnienie

Wniosek ten składam z uwagi na szczególnie wysoki poziom naukowy recenzowanej rozprawy doktorskiej, czemu dałem wyraz w powyższej treści mojej recenzji, w której zgłoszone przeze mnie zastrzeżenia są w sumie dosyć marginalne.

Tematyka pracy została wybrana bardzo celnie, struktura pracy została bardzo dobrze dopracowana, a zastosowana metodologia prowadzonych badań jak najbardziej trafna. Język pracy jak bardzo prawidłowy, wymogi formalne dobrze dopracowane, bibliografia bardzo szeroka. Do tego podkreślić należy bardzo wysoki poziom merytoryczny prowadzonych rozważań. Autor wykazuje świetną znajomość analizowanej materii i dojrzałość w prowadzonym dyskursie. Moim zdaniem poziom recenzowanej pracy wyróżnia się na tle przeciętnego poziomu aktualnie powstających prac doktorskich w dyscyplinie nauki prawne.

Zaznaczam, że praca ma nie tylko wyjątkowe walory naukowe ale także naprawdę duże znaczenie praktyczne. Oceniam, że praca po wydaniu w formie książkowej cieszyć się będzie dużym zainteresowaniem.

dr hab. Włodzimierz Głodowski